

Ársreikningur 2016

Greinargerð

Hér á eftir eru teknar saman frekari upplýsingar um ársreikning ársins 2016, að öðru leyti er vísað til ágættra skýringa með ársreikningnum sjálfum og skýrslu endurskoðanda. Ársreikningur samanstendur af upplýsingum um A hluta sveitarsjóðs og samantekin A og B hluta. Í A- hluta er aðalsjóður auk eignasjóða. Í B- hluta eru veitustofnanir, hafnarsjóður, félagslegar íbúðir og Tímatákn ehf.

Rekstur.

Rekstrartekjur Sveitarfélagsins Skagafjarðar námu á árinu **4.917 millj. króna** af samstæðunni í heild, A og B hluta. Þar af voru rekstrartekjur A hluta **4.239 millj. króna**. Rekstrargjöld samstæðunnar að frátöldum afskriftum og fjármagnsliðum voru **4.314 millj. króna**, þ.a. A hluta **3.913 millj. króna**. Rekstrarniðurstaða A og B hluta fyrir afskriftir og fjármagnsliði er jákvæð um **603 millj. króna**, þar af er rekstrarniðurstaða A hluta jákvæð fyrir afskriftir og fjármagnsliði um **326 millj. króna**. Afskriftir eru samtals **188 millj.króna**, þar af **105 millj.króna** hjá A-hluta. Fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur voru hjá samstæðunni í heild samtals **257 millj. króna**, þ.a. eru **192 millj. króna** fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur í A-hluta sveitarsjóðs. Rekstrarafgangur A og B hluta á árinu 2016 er **252 millj.króna** og rekstrarniðurstaða A hluta er jákvæð um **43 millj.króna**.

Efnahagur.

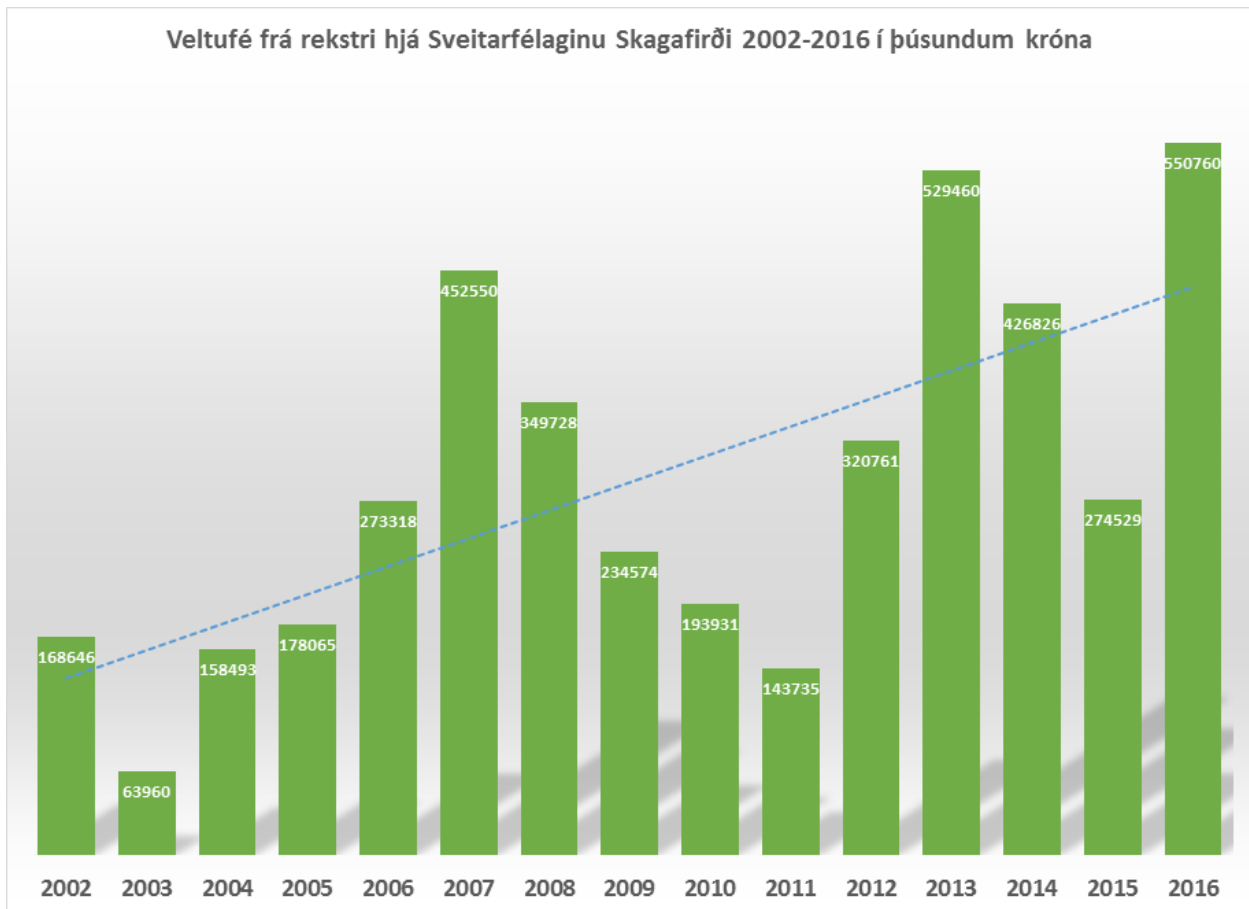
Eignir Sveitarfélagsins Skagafjarðar A og B hluta voru í árslok samtals **8.099 millj. króna**, þ.a. voru eignir A hluta **6.021 millj. króna**. Skuldir og skuldbindingar voru í árslok 2016 samtals **6.093 millj. króna**, þ.a. hjá A hluta **4.875 millj.króna**. Langtímaskuldir námu alls **3.533 millj.króna** hjá A og B hluta auk **556 millj.króna** næsta árs afborgana. Eigið fé nam **2.007 millj. króna** hjá samstæðunni í árslok og er eiginfjárhlutfall **25%**. Af þessari tölu nam eigið fé A hluta **1.146 millj. króna** og eiginfjárhlutfall **19%**. Lífeyrisskuldbindingar nema **1.158 millj.króna** í árslok og hækkuðu á árinu um **101 millj.króna** nettó vegna aukinna lífeyrisréttinda og lengingu á lífaldri í útreikningum.

Sjóðsstreymisfirlit.

Veltufé frá rekstri A og B hluta nam **551 millj.króna**, þar af er veltufé frá rekstri A hluta **308 millj.króna**. Handbært fé frá rekstri A og B hluta er **633 millj.króna**. Fjárfestingahreyfingar námu á árinu 2016, **226 millj.króna**, þar af námu fjárfestingar í varanlegum rekstrarfjármunum **432 millj.króna**. Afborganir og skuldbreytingar langtímalána á árinu 2016 eru **706 millj.króna**, handbært fé hækkaði um **149 millj.króna** á árinu og nam það **195 millj. króna** í árslok.

Veltufé frá rekstri hjá Sveitarfélaginu Skagafirði 2002-2016 í þúsundum króna

Rekstrartekjur.

Sé horft til samanburðar á milli ára á helstu stærðum er lúta að rekstri er breytingin nokkur. Eftirfarandi tafla(1) sýnir rekstrarniðurstöðu árána 2009 - 2016 og hlutfallslega breytingu milli árána 2015-2016.

Tafla 1	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Br.milli ára	Breyting %
Rekstrartekjur	3.086	3.162	3.298	3.548	3.902	3.933	4.316	4.917	601	113,9%
Rekstrargjöld	-2.955	-3.005	-3.213	-3.256	-3.340	-3.649	-4.131	-4.503	-372	109,0%
Fjármagnsliðir	-320	-159	-359	-278	-228	-201	-251	-257	-6	102,4%
	-189	-2	-274	14	334	83	-66	157	223	
Óreglul.tekjur -(gjöld)	-63	-13	4	3	-20,2	44	-31	95	126	
Rekstrarhagnaður -(gjöld)	-252	-15	-270	17	313,8	127	-97	252	349	

Rekstrartekjur hækka um tæp 14 % milli ára, sem er hærra en árið á undan, en rekstrargjöld hækka um 9 % hjá samstæðunni sem er lægra en hækkun á rekstrargjöldum á milli árána 2014 og 2015.

Rekstrarkostnaður.

Þegar horft er til rekstrarútgjalda, þá er vert að geta þess að laun og launatengdur kostnaður eru þar langstærstu kostnaðarliðirnir. Hjá samstæðunni allri, A og B hluta, hljóðuðu þessir kostnaðarliðir upp á um **2.691 millj. króna** á árinu eða sem nemur um **54,73%** af samanlögðum tekjum samstæðunnar. Sambærilegar tölur fyrir A hluta eingöngu eru þær að laun og launatengdur kostnaður var um **2.547 millj. króna** eða rétt tæplega **60,1%** af heildartekjum A hlutans. Á milli áruna 2015 og 2016 hækkuðu laun og launatengdur kostnaður um 12% hjá Sveitarfélaginu Skagafirði að meðtaldri hækkun á lífeyrisskuldbindingu. Í rekstrargjöldum vegur þyngst hækkun á kjarasamningum og hækkun á lífeyrisskuldbindingu. Rekstur félagsþjónustunnar var einnig dýrari en fjárhagsáætlun gerði ráð fyrir og þar munar mest um að fjárframlög frá ríki til þjónustu við fatlað fólk hafa ekki staðið undir óbreyttu þjónustustigi.

Eftirfarandi tafla (2) sýnir samanburð á þessum kostnaðarliðum fyrir árin 2009 - 2016.

Tafla 2	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	A+B	A+B	A+B	A+B	A+B	A+B	A+B	A+B
Rekstrartekjur	3.086	3.161	3.298	3.548	3.902	3.933	4.315	4.917
Laun og launat. gjöld	1.738	1.820	1.901	1.968	1.978	2.105	2.401	2.691
Hlutfall af tekjum	56,30%	57,60%	57,60%	55,50%	50,70%	53,52%	55,64%	54,73%

Rekstur málaflokka – ráðstöfun skatttekna.

Vert er að skoða hvernig skatttekjum sveitarfélagsins er ráðstafað til einstakra málaflokka í A hluta, en skatttekjur eiga að standa undir rekstri hans samkvæmt þeim viðmiðum sem gengið er út frá. Eftirfarandi tafla (Tafla 3) er sambærileg og tafla í skýringu 21 á bls. 27 í ársreikningi.

Í töflunni hér fyrir neðan er sýndur samanburður sjö ára, 2010 – 2016.

Hvað stærsta málaflokkinn varðar, fræðslu- og uppeldismálin, þá fer kostnaður við hann lækkandi sem hlutfall af skatttekjum á árunum 2012 og 2013, en hækkar svo aftur á milli áruna 2013, 2014 og 2015, lækkar svo aftur árið 2016 og er hluti af skýringunni við það sú að nú eru tekjur vegna málefna fatlaðs fólks færðar sem skatttekjur, en voru áður færðar sem aðrar tekjur.

Aðhaldssemi hefur verið viðhöfð í rekstri sveitarfélagsins síðustu misseri og dregið hefur verið úr ýmsum rekstrarþáttum. Lögð hefur verið áhersla á að standa vörð um lögbundna þjónustu sveitarfélagsins og hægt er að segja með sannri ástæðu að ekki hafi átt sér stað veruleg þjónustuskerðing þó aðhald hafi vissulega verið mikið. Aðhald verður að vera áfram í rekstri sveitarfélagsins á komandi árum og að áfram verði leitað hagræðingartækifæra en þó ávallt með það að markmiði að gæta jafnvægis í þjónustu sveitarfélagsins.

Tafla 3

Aðalsjóður	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%
Skatttekjur	2.115		2.213		2.358		2.561		2.610		2.807		3.554	
Félagsþjónusta	127	6,0%	178	8,0%	166	7,0%	179	7,0%	210	8,0%	236	8,4%	657	18,5%
Heilbrigðismál	13	0,6%	14	0,6%	14	0,6%	1	0,0%	1	0,0%	7	0,2%	7	0,2%
Fræðslu-og uppeldi	1.308	61,8%	1.381	62,4%	1.411	59,8%	1.392	54,4%	1.512	57,9%	1.696	60,4%	1.732	48,7%
Menningarmál	125	5,9%	134	6,1%	131	5,6%	117	4,6%	130	5,0%	137	4,9%	146	4,1%
Æslulýðs-og íþrótt	265	12,5%	286	12,9%	283	12,0%	287	11,2%	308	11,8%	321	11,4%	329	9,3%
Brunamál og almannatjónusta	48	2,3%	49	2,2%	52	2,2%	57	2,2%	54	2,1%	59	2,1%	66	1,9%
Hreinlætismál	22	1,0%	19	0,9%	39	1,7%	43	1,7%	43	1,6%	38	1,4%	40	1,1%
Skipulags-og bygg	32	1,5%	39	1,8%	35	1,5%	42	1,6%	46	1,8%	44	1,6%	43	1,2%
Umferðar-og öryggis	58	2,7%	61	2,8%	81	3,4%	95	3,7%	86	3,3%	89	3,2%	84	2,4%
Umhverfismál	49	2,3%	56	2,5%	53	2,2%	59	2,3%	60	2,3%	68	2,4%	72	2,0%
Atvinnumál	62	2,9%	46	2,1%	50	2,1%	46	1,8%	50	1,9%	53	1,9%	78	2,2%
Framlög til B hluta	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Sameiginlegur kosningur	153	7,2%	186	8,4%	172	7,3%	223	8,7%	231	8,9%	201	7,2%	231	6,5%
Lífeyrisskuldbindi	6	0,3%	78	3,5%	56	2,4%	53	2,1%	85	3,3%	125	4,5%	129	3,6%
Óvenjulegir liðir	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Fjármunatekjur-(ge	52	2,5%	57	2,6%	46	2,0%	17	0,7%	23	0,9%	10	0,4%	12	0,3%
Aðalsjóður samt	-101		-257		-139		-16		183		257		48	
Eignasjóður og þjónusta	14	0,7%	-14	-0,6%	87	3,7%	51	2,0%	171	6,6%	128	4,6%	91	2,6%
Þjónustustöð	-25	-1,2%	-31	-1,4%	-27	-1,1%	-24	-0,9%	-35	-1,3%	47	1,7%		0,0%
A-hluti - sveitarstjóri	-112		-302		-79		11		-47		-176		43	

Samanburður fjárhagsáætlunar og rauntalna.

Þegar samanburður áætlunar og rauntalna í rekstri er skoðaður ber að hafa í huga að áætlun ársins 2016 var um margt aðhaldssöm og má segja að allir málaflokkar hafi staðist fjárhagsáætlun vel. Óhætt er að segja að mismunur á milli áætlana og rauntalna hafi aldrei verið minni frá því ný sveitarstjórnarlög tóku gildi. Rekstrarhagnaður umfram það sem áætlað var fyrir árið 2016 er 156 mkr. Helstu breytingar frá áætlun á einstökum málaflokkum eru þær að skatttekjur eru hærri en áætlað var eða um 201 mkr., félagsþjónusta fer fram úr áætlun í útgjöldum um 14 mkr. og munar þar mest um að fjárframlög frá ríki til þjónustu við fatlað fólk hafa ekki staðið undir óbreyttu þjónustustigi eins og áður hefur komið fram. Fræðslumálin fara fram úr áætlun um 17 mkr, það er m.a vegna langtímaveikinda sem og minni tekna hjá skólastofnunum sem útskýra þann mismun. Atvinnumálin fara um 3 mkr fram úr áætlun og skýrist það aðallega af mjög mörgum stórum verkefnum á árinu 2016 sem og starfsmannaskipti. Aðrir málaflokkar eru undir áætlun. Að lokum má geta þess að lífeyrisskuldbinding hækkar um 59 milljónir í A-hluta umfram áætlun og er það vegna hækkana á kjarasamningum sem og að lífaldur er lengdur í útreikningum á skuldbindingunni. Vísað er að öðru leyti til ágættra skýringa og sundurliðana með ársreikningnum hvað þennan lið varðar. Til nánari greiningar sýnir eftirfarandi tafla heildaryfirlit um rekstur samstæðunnar á árinu og frávik einstakra liða frá fjárhagsáætlun ársins.

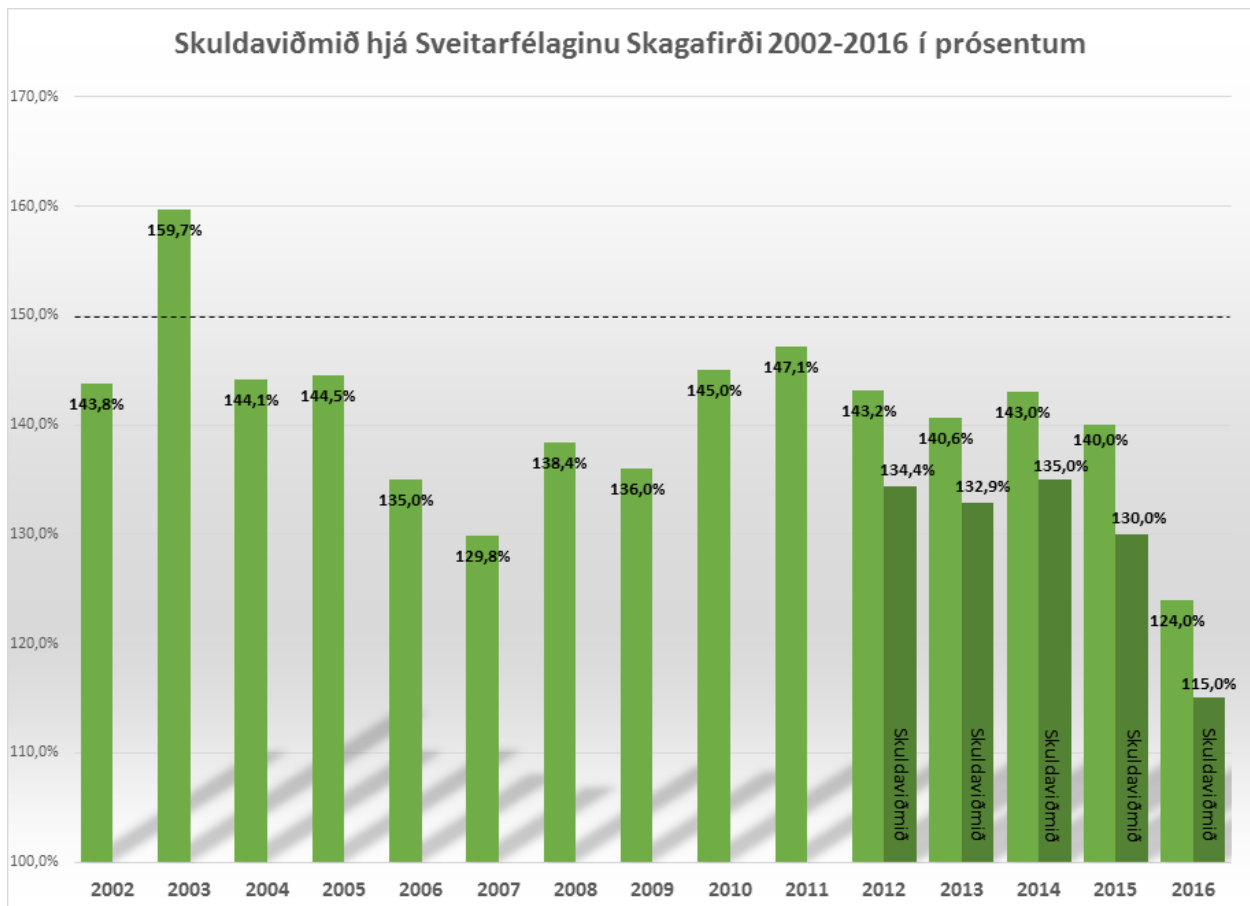
Samanburður	Ársreikningur	Áætlun	Mismunur	%
Aðalsjóður				
Skatttekjur	3.554	3.353	201	106,0%
Félagþjónusta	657	643	14	102,2%
Heilbrigðismál	7	7	0	100,0%
Fræðslu-og uppeldismál	1.732	1.715	17	101,0%
Meningarmál	145	157	-12	92,4%
Æslulýðs-og íþróttamál	329	337	-8	97,6%
Brunamál og almannavarnir	66	81	-15	81,5%
Hreinlætismál	40	39	1	102,6%
Skipulags-og byggingarmál	43	49	-6	87,8%
Umferðar-og öryggismál	84	83	1	101,2%
Umhverfismál	73	80	-7	91,3%
Atvinnumál	78	75	3	104,0%
Framlög til B hluta	0	0	0	0,0%
Sameiginlegur kostnaður	231	245	-14	94,3%
Lífeyrisskuldbinding	129	70	59	184,3%
Óvenjulegir liðir	0	0	0	0,0%
Fjármunatekjur-(gjöld)	12	5	7	240,0%
Aðalsjóður samtals	48	223	-175	21,5%
A-hluta stofnanir				
Eignasjóður og þjón.stöð	91	114	-23	79,8%
A-hluti - sveitarsjóður samtals	43	109	152	39,4%
B-hluta stofnanir				
Hafnarsjóður	39	28	11	139,3%
Vatnsveita	41	32	9	128,1%
Sjóveita	1	0,2	0,8	500,0%
Hitaveita	2	21	-19	9,5%
Skagafjarðarveitur ehf				
Fráveita	58	57	1	101,8%
Félagslegar íbúðir	68	67	135	101,5%
Eywindastaðaheiði	0,2			
Tímatákn ehf			0	
B-hluta stofnanir samtals	209	205	-15,2	101,8%
A og B-hlut samtals	252	96	156	261,7%

Ný sveitarstjórnarlög.

Í sveitarstjórnarlögum sem tóku gildi í upphafi árs 2012 segir í 64. gr. að „samanlögð heildarútgjöld til rekstrar vegna A- og B – hluta í reikningsskilum skv. 60 gr. séu á hverju þriggja ára tímabili ekki hærri en nemur samanlögðum reglulegum tekjum“. Þessar skyldur eru uppfylltar frá árinu 2012 eins og glöggst kemur fram í útreikningi á blaðsíðu 25 í meðfylgjandi ársreikningi.

Einnig segir í 64.gr. sveitarstjórnarlaga að heildarskuldir og skuldbindingar A- og B-hluta í reikningsskilum skv. 60.gr. megi ekki vera hærri en sem nemur 150% af reglulegum tekjum. Frá heildarskuldum og skuldbindingum er heimilt að draga frá hluta lífeyrisskuldbindinga samkvæmt reglugerð 502/2012 um fjárhagsviðmið sveitarfélaga. Hjá Sveitarfélaginu Skagafirði er skuldaviðmið 115 % á árinu 2016 hjá samstæðunni, þegar búið er að draga frá hluta lífeyrisskuldbindinga af heildarskuldum og skuldbindingum eins og heimilað er. Séu lífeyrisskuldbindingar ekki dregnar frá er skuldahlutfallið 124% hjá samstæðunni og lækkar á milli ára.

Samantekt í lokin.

Ársreikningur ársins 2016 fyrir Sveitarfélagið Skagafjörð gefur glögga mynd af afkomu sveitarfélagsins á árinu.

Ber að þakka þann árangur sem hefur náðst í rekstri sveitarfélagsins en jafnframt að brýna menn áfram til góðra verka í þeirri vinnu sem alltaf er í gangi. Mikilvægt er að áframhald verði á góðri samvinnu allra aðila svo halda megi þannig á málum að við getum áfram rekið hér gott samfélag sem er í stakk búið til að veita íbúum sínum góða þjónustu og þannig stuðla að áframhaldandi jákvæðri þróun í vexti og viðgangi sveitarfélagsins.

Að lokum vil ég þakka öllu starfsfólki Sveitarfélagsins Skagafjarðar fyrir þann góða árangur sem náðst hefur í rekstri sveitarfélagsins og síðast en ekki síst öllum þeim sem lögðu á sig ómælda vinnu við gerð þessa ársreiknings.

Sauðárkróki 15. maí 2017.

Ásta Pálmadóttir
sveitarstjóri